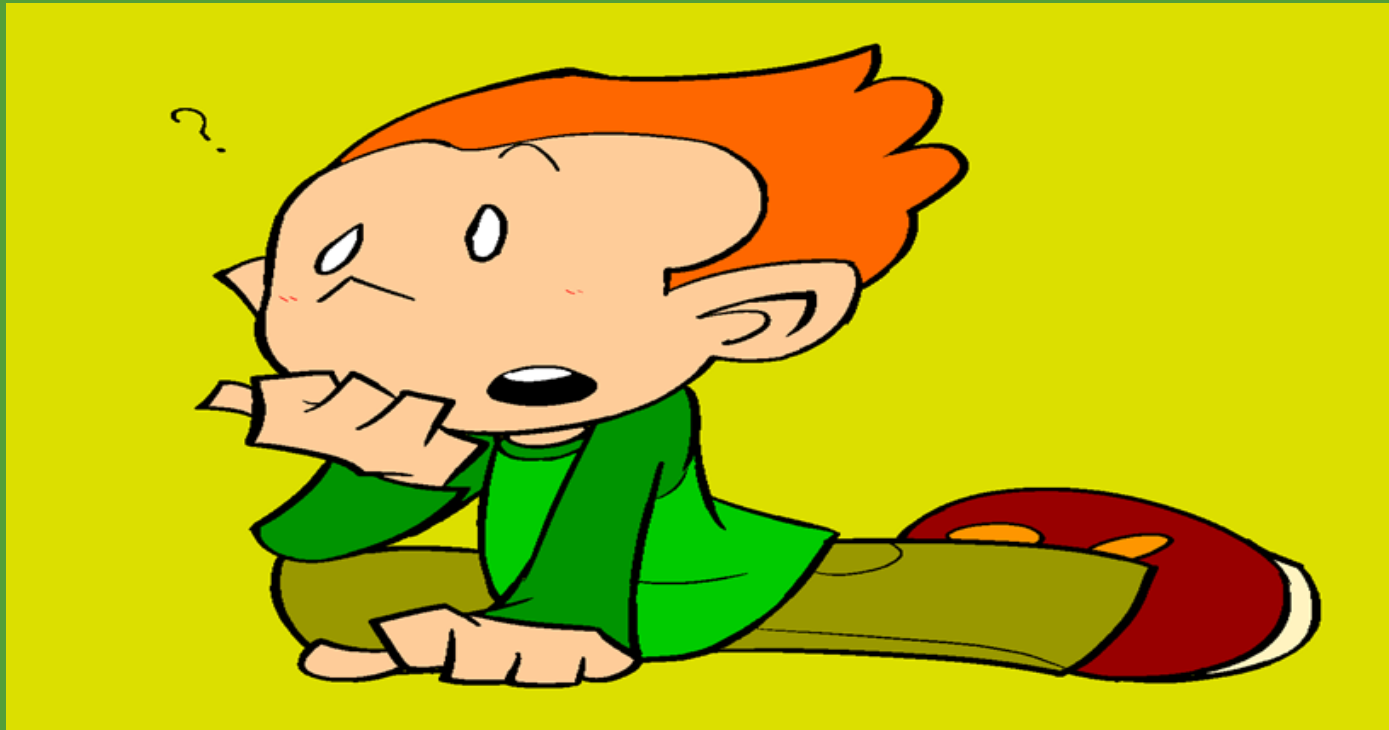

ΝΕΟΕΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΩΣ ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΜΙΑ ΟΜΙΛΙΑ; ΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ

Γεωργίου Αναστασία

Φιλολόγος ΠΕ02

- ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
- ΤΑΞΗ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
- 3^η ΕΝΟΤΗΤΑ
- **«Πώς γράφεται μια ΟΜΙΛΙΑ; Μια διδακτική δοκιμή»**
- **Σχέδιο σεναρίου**
- **Τίτλος: «Πώς γράφεται μια ΟΜΙΛΙΑ; Μια διδακτική δοκιμή»»**
- **Δημιουργός:** Γεωργίου Αναστασία ΠΕ02
- **Διδακτικό αντικείμενο:** Νεοελληνική Γλώσσα
- **Μάθημα:** 3^η ενότητα: Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.
- **Τάξη:** Γ΄ Γυμνασίου

- **Απαιτούμενος χρόνος 40 λεπτά (ίσως και λιγότερο για μας)**
- **Προϋποθέσεις υλοποίησης:**
 - -ύπαρξη κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής...
- **Υλοποίηση:** Η διδακτική παρέμβαση - *σενάριο δοκιμάστηκε στην τάξη* και διήρκησε 2 διδακτικές ώρες· υλοποιήθηκε, δε, στην αίθουσα του τμήματος Γ3, όπου διατίθεται η απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή.

- **2. Περιγραφή**

- Η εισήγηση παρουσίαση (σε μορφή Power Point) διαρθρώνεται σε δύο μέρη:
- Α' Μέρος, η Ομιλία ως κειμενικό είδος (είδη ομιλίας ανάλογα με το στόχο και το επικοινωνιακό πλαίσιο, δομή, ύφος, δειγματικές τυπικές εκφράσεις)
- Β' Μέρος απόπειρα εφαρμογής της θεωρίας στο θέμα: Στο σχολείο σας παρατηρήθηκαν το τελευταίο διάστημα απρεπείς συμπεριφορές απέναντι σε συμμαθητές σας με ειδικές ανάγκες. Στο πλαίσιο ενημέρωσης και αντιμετώπισης τέτοιου είδους συμπεριφορών οι Μαθητικές Κοινότητες σε συνεργασία με τον Σύλλογο Καθηγητών και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων προχώρησαν στην οργάνωση μιας ημερίδας με θέμα: «Το δικαίωμα στη διαφορετικότητα: Αντιμετωπίζεται ο ρατσισμός;». Καλείστε να εκφωνήσετε μια ομιλία ως εκπρόσωπος της τάξης σας, στην οποία θα αναφέρεσθε: α) συνοπτικά στους παράγοντες, οι οποίοι γεννούν τέτοιου είδους συμπεριφορές και β) στους τρόπους αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων.
- Ουσιαστικά πρόκειται περί μιας παρουσίασης της «αλυσίδας εγχειρημάτων» (chaîne opératoire) για να γράφει μια ομιλία.

. Στόχοι - Σκεπτικό

Σκοπός της διδακτικής παρέμβασης στην αίθουσα ήταν να παρουσιασθεί ένα υπόδειγμα γραφής ομιλίας πάνω σε ένα θέμα σχετικό με το ρατσισμό, πώς δηλαδή ο μαθητής μπορεί να προχωρήσει από τη θεωρία στην πράξη. Επιλέχθηκε ένα θέμα σχετικό με το ρατσισμό, πρώτα γιατί είχε άμεση σχέση με την εξεταζόμενη ενότητα και έπειτα, είναι ένα θέμα επίκαιρο, καθώς δείγματα ρατσιστικών συμπεριφορών συναντώνται στο άμεσο και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον των μαθητών.

Ειδικότεροι στόχοι:

A. Μαθησιακοί:

- Να κατανοήσουν οι μαθητές τη δομή και τη μορφή μιας ομιλίας και πώς αυτή εντάσσεται σε ορισμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.
- Να δουν οι μαθητές πώς οργανώνονται τα επιχειρήματα σε δεδομένο κειμενικό είδος.
- Να αντιληφθούν τη λειτουργία μορφοσυντακτικών φαινομένων, τα οποία έχουν διδαχθεί στις προηγούμενες ενότητες και πώς αυτά εφαρμόζονται στον γραπτό λόγο.

B. Παιδαγωγικοί

- Να ευαισθητοποιηθούν στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν **το διαφορετικό**, συζητώντας για αυτό.
- Να κατανοήσουν ότι πρέπει να επιχειρηματολογούν για οτιδήποτε ισχυρίζονται.

- **Α΄ ΜΕΡΟΣ: Η ΟΜΙΛΙΑ ΩΣ ΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ**

Τι είναι η ομιλία;

Ομιλία= προφορικός, προσχεδιασμένος λόγος
(είτε στα βασικά του σημεία, είτε εξ ολοκλήρου)
με ποικίλη θεματολογία, ο οποίος εκφωνείται σε
ακροατήριο. Ρητορικός Λόγος

Είδη ακροατηρίου:

- α)εθνικό, διεθνές, κρατικό, διακρατικό, ή άλλο συλλογικό όργανο,
- β)κοινωνικό ακροατήριο.

Ποια είναι τα είδη ομιλίας;

ΕΙΣΗΓΗΣΗ: Ομιλία η οποία εκφωνείται σε συλλογικό όργανο, με θέματα:

-προτάσεις πάνω σε συγκεκριμένο θέμα

-ανακοινώσεις σχετικά με συγκεκριμένο ζήτημα.

Μια εισήγηση μπορεί να απευθύνεται σε όλα τα είδη ακροατηρίων που προαναφέρθηκαν για την ομιλία.

ΔΙΑΛΕΞΗ: Ομιλία η οποία εκφωνείται ενώπιον εξειδικευμένου ακροατηρίου με σκοπό την πραγμάτευση ενός εξειδικευμένου (συνήθως επιστημονικού) θέματος.

Η διάλεξη μπορεί να απευθύνεται μόνο σε ορισμένα είδη κοινωνικών ακροατηρίων.

ΔΟΜΗ

Προσφώνηση

Πρόλογος/Εισαγωγή.

Κύριο μέρος

Επίλογος

Επιφώνηση:

Πηγή: <https://www.lifo.gr/culture/vivlio/olokliri-i-omilia-toy-elyti-stin-aronomi-toy-nompel> (31-01-2023)

Προσφώνηση: εισαγωγικός χαιρετισμός του πομπού προς το ακροατήριο. Γράφεται πάνω αριστερά και ακολουθεί κόμμα

Οικείο/Φιλικό Ύφος

Αγαπημένοι Φίλοι
Αγαπημένοι συμμαθητές
Αγαπημένοι συμπολίτες
Αγαπημένοι ομοεθνείς
Αγαπημένοι συνέλληνες
Φίλες και φίλοι
Φίλοι ακροατές
Φίλοι συμμαθητές
Φίλοι συμπατριώτες
Σύντροφοι

Ημιεπίσημο Ύφος

Αγαπητοί φίλοι
Αγαπητοί σύνεδροι
Αγαπητά μέλη
Αγαπητοί συμπολίτες
Αγαπητοί σύνοικοι
Αγαπητοί δημότες
Αγαπητοί συνάδελφοι
Αγαπητοί ακροατές

Επίσημο ύφος

Κυρίες και κύριοι
Σεβαστοί σύνεδροι
Σεβαστά μέλη
Σεβαστοί καθηγητές
Εκλεκτοί σύνεδροι
Εκλεκτά μέλη
Αξιότιμοι σύνεδροι
Αξιότιμοι κυρίες και
κύριοι
Σεβασμιότατε
Παναγιότατε
Αξιότιμε κύριε Διευθυντά

- **Πρόλογος/Εισαγωγή:**
- **Αφορμή και επιγραμματική παρουσίαση του θέματος**
- ιδιότητα του ομιλητή
- από ποια σκοπιά θα αντιμετωπιστεί το θέμα.

Στόχος να κερδίσει ο πομπός

την πρόσεξιν (προσοχή) και την εύνοια του ακροατηρίου.

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Αξιότιμες Κύριες και Αξιότιμοι Κύριοι,

*Αξιοποιώντας την ευκαιρία που μου δίνεται από τον θεσμό της Βουλής των Εφήβων θα ήθελα κι εγώ ως έφηβος να εκφράσω τις σκέψεις μου για...**σε αυτό το σημείο αναδιατυπώνεται το θέμα»,***

*«Ως μέλος του μαθητικού συμβουλίου θα ήθελα να μοιραστώ τους προβληματισμούς /τις ανησυχίες μου σχετικά με... **σε αυτό το σημείο αναδιατυπώνεται το θέμα**»,*

«Ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων προσφέρει σε όλους εμάς τους έφηβους την ευκαιρία να εκφράσουμε τις απόψεις μας για θέματα επικαιρότητας/να ασκήσουμε κριτική στα «κακώς κείμενα» της εποχής μας/μια ευκαιρία να ακουστεί ο λόγος των νέων για τα σοβαρά προβλήματα της μας. Από αυτό το βήμα, λοιπόν, θα ήθελα να μοιραστώ τις σκέψεις μου/ανησυχίες μου για...»»,

«Ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων προσφέρει σε όλους εμάς τους έφηβους την ευκαιρία να εκφράσουμε τις απόψεις μας για θέματα επικαιρότητας/να ασκήσουμε κριτική στα «κακώς κείμενα» της εποχής μας/μια ευκαιρία να ακουστεί ο λόγος των νέων για τα σοβαρά προβλήματα της μας. Από αυτό το βήμα, λοιπόν, θα ήθελα να μοιραστώ τις σκέψεις μου/ανησυχίες μου για...»»,

«Χαιρετίζω την πρωτοβουλία του δήμου/σχολείου μας για τη διοργάνωση της εκδήλωσης αυτής με θέμα... και την ευκαιρία αυτή προκειμένου να εκφράσω κι εγώ τις ανησυχίες μου σχετικά με....»»,

«Με αφορμή την εκδήλωση που διοργάνωσε ο δήμος/το σχολείο μας, αξιοποιώ την ευκαιρία να διατυπώσω κάποιες σκέψεις μου αναφορικά μες»», «Με δεδομένη την ευαισθησία που έχουμε εμείς οι νέοι για θέματα...»».

Κύριο μέρος:

ανάπτυξη του θέματος/υποστήριξη θέσης/θέσεων

Ανάλογα με το θέμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προβολή/υποστήριξη θέσεων

Αφήγηση:

-Ιστορική Αναδρομή

-Συνοπτική αναφορά στις αιτίες/ παράγοντες/συνθήκες, τα οποία δημιούργησαν,/όξυναν το ζήτημα

Βεβαίωση:

- Σφαιρική κάλυψη του θέματος με αποδεικτικό υλικό (επιχειρήματα, στοιχεία από την καθημερινότητα, κ.ά.)

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ: Ανασκευή, δηλ. παρουσίαση της θέσης άλλου. Κατόπιν αυτή η θέση αντικρούεται, περιγράφοντας τους κινδύνους, οι οποίοι θα προκύψουν από την επικράτηση της αντίθετης άποψης. (Εκ του αντιθέτου απόδειξη)

Κύριο μέρος: μεταβατικές φράσεις

- Οικείο/φιλικό ύφος
- Σκεφτείτε...
- Αναλογιστείτε...
- Ας θυμηθείτε όλα αυτά...
- Είναι αδιανόητο να...
- Δε θα μπορούσα να παραλείψω...
- Χωρίς να είμαι υπερβολικός...
- Ασφαλώς μπορούσα ...
- Ενισχύοντας την άποψή μου...

Επίσημο ύφος

Ευθύνη και χρέος όλων μας...

Ας επιστρατεύσουμε τα δικά μας...

Υπογραμμίστε εκλεκτοί σύνεδροι...

Ο προβληματισμός σας είναι η αφετηρία της δικής μας παραγωγικής δυναμικής...

Αναφέρομαι στους προβληματισμούς που όλοι μας έχουμε...

Εσείς οι πολιτικοί ηγέτες έχετε αναλάβει...

Επίλογος

- Σύντομη ανακεφαλαίωση
- ευχή
- Προτροπή
- επιβεβαίωση των επιχειρημάτων που χρησιμοποιήθηκαν για την υποστήριξη της θέσης

- **Πρόσθετα:**

1.Χρήση ρητορικών ερωτήσεων είτε ως θεματικές περίοδοι είτε ως μεταβατικές περίοδοι (εξασφαλίζουν την προσοχή του ακροατηρίου).

2.Χρήση ρητορικών αποστροφών στο κύριο μέρος είτε στον επίλογο, δηλαδή ο ομιλητής με προσφώνηση απευθύνεται στο ακροατήριό του.

Παράδειγμα: «Όπως αντιλαμβάνεστε, αξιότιμες Κυρίες και Αξιότιμοι Κύριοι είναι αναγκαίο να ληφθούν μέτρα για την επίλυση αυτού του ζητήματος.»

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΟΧΙ ΚΑΤ'ΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ!

• **Πρόσθετα:**

. **Χρήση γραμματικών προσώπων**

Χρησιμοποιείται:

- - **α΄ γραμματικό πρόσωπο πληθυντικού**

- **β΄ γραμματικό πρόσωπο πληθυντικού για ποικιλία ύφους**

- **Στη διάλεξη συνηθίζεται το γ΄ γραμματικό πρόσωπο και χρήση απρόσωπων ρημάτων και απρόσωπων εκφράσεων**

Επιφώνηση: Γράφεται στο τέλος κάτω δεξιά

ΟΙΚΕΙΟ/ΦΙΛΙΚΟ ΎΦΟΣ

Ευχαριστώ.
Ευχαριστώ πολύ.
Σας ευχαριστώ.
Σας ευχαριστώ πολύ.
Σας ευχαριστώ και σας
εύχομαι ό,τι καλύτερο.
Σας χαιρετώ.

ΗΜΙΕΠΙΣΗΜΟ ΥΦΟΣ

Σας ευχαριστώ για την
αμέριστη προσοχή σας.
Σας ευχαριστώ για το
θερμό ενδιαφέρον σας.
Σας ευχαριστώ θερμά.
Σας ευχαριστώ εκ
βάθους καρδίας.

ΕΠΙΣΗΜΟ ΥΦΟΣ

Σας ευχαριστώ για την
προσοχή που επιδείξατε.
Σας ευχαριστώ για το
ενδιαφέρον που
επιδείξατε.
Σας ευχαριστώ
προκαταβολικά για την
ανταπόκρισή
σας

Β΄ ΜΕΡΟΣ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

<https://www.iefimerida.gr/news/162267/%CE%B7-%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%AE-%CF%84%CF%89%CE%BD-%/ημερομηνία> τελευταίας πρόσβασης
31-001-2023

ΘΕΜΑ: Στο σχολείο σας παρατηρήθηκαν το τελευταίο διάστημα απρεπείς συμπεριφορές απέναντι σε συμμαθητές σας με ειδικές ανάγκες. Στο πλαίσιο ενημέρωσης και αντιμετώπισης τέτοιου είδους συμπεριφορών οι Μαθητικές Κοινότητες σε συνεργασία με τον Σύλλογο Καθηγητών και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων προχώρησαν στην οργάνωση μιας ημερίδας με θέμα: «**Το δικαίωμα στη διαφορετικότητα: Αντιμετωπίζεται ο ρατσισμός;**». Καλείστε να εκφωνήσετε μια ομιλία ως εκπρόσωπος της τάξης σας, στην οποία θα αναφέρεσθε: α) **συνοπτικά στους παράγοντες**, οι οποίοι γεννούν τέτοιου είδους συμπεριφορές και β) **στους τρόπους αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων**.

Στη διατύπωση του θέματος καθορίζονται:

1.Περιεχόμενο: τα ζητήματα/θέματα, τα οποία θα εξετασθούν/
αναλυθούν/ παρουσιασθούν.

2.Μορφή

- το είδος του κειμένου (κατάλληλα δομικά στοιχεία)
- ύφος, το οποίο καθορίζεται από την επικοινωνιακή περίσταση, την ιδιότητα του δέκτη και την ιδιότητα του πομπού.
- επιλογή λεξιλογίου

Δεδομένα

Προσφώνηση

(επίσημο ύφος)

Πρόλογος

**Αφορμή και
επιγραμματική
παρουσίαση του θέματος
ιδιότητα του ομιλητή**

Πρότυπο: *«Χαιρετίζω την
πρωτοβουλία του δήμου
/σχολείου μας για τη
διοργάνωση της εκδήλωσης
αυτής με θέμα... και την
ευκαιρία αυτή προκειμένου
να εκφράσω κι εγώ τις
ανησυχίες μου σχετικά με...»*,

Κείμενο (1^ο παράδειγμα)

Αξιότιμες Κύριες και Αξιότιμοι Κύριοι, Αγαπητοί Συμμαθητές,
Χαιρετίζω την πρωτοβουλία της σχολικής μας κοινότητας να οργανώσει αυτή την Ημερίδα με θέμα την αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών απέναντι σε οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα. Θεωρώ, μάλιστα, ότι η οργάνωση αυτής της ημερίδας ήταν αναγκαία, όχι μόνο γιατί τέτοιου είδους συμπεριφορές γνωρίζουν έξαρση σήμερα στην κοινωνία μας, αλλά και γιατί τούτο συνέβη στη δική μας μικρή κοινότητα. Θα επιθυμούσα, λοιπόν, ως εκπρόσωπος των συμμαθητών μου, πρώτα να εκφράσω τους προβληματισμούς μας για τους παράγοντες, οι οποίοι γεννούν ρατσιστικές αντιλήψεις και συμπεριφορές και έπειτα, να παρουσιάσω τις προτάσεις μας σχετικά με τρόπους αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου.

Κείμενο 2^ο παράδειγμα)

Αξιότιμες Κύριες και Αξιότιμοι Κύριοι, Αγαπητοί Συμμαθητές,

Ως εκπρόσωπος της τάξης μου και αξιοποιώντας την ευκαιρία, η οποία δίνεται από τούτη την Ημερίδα, θα επιθυμούσα να μεταφέρω τις απόψεις μας για τους παράγοντες, οι οποίοι γεννούν ρατσιστικές αντιλήψεις και συμπεριφορές και έπειτα, να παρουσιάσω τις προτάσεις μας σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου.

*Κύριε Πρόεδρε,
Αξιότιμα Μέλη,
Κυρίες και Κύριοι,*

Καταρχήν επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω την Oxford Union που έφερε το θέμα αυτό για συζήτηση και ευχαριστώ που με προσκαλέσατε. Νομίζω ότι θα ήταν καλό αυτό το βράδυ ν' ακουστεί μια ελληνική φωνή. Μια φωνή έστω με τη φτωχή μου προφορά. Την ακούω και μορφάζω. Θυμάμαι εκείνο που είπε κάποτε ο Brendan Behan για κάποιο εκφωνητή «Μιλάει σαν να 'χει τα Ελγίνεια Μάρμαρα στο στόμα του».

Ομιλία της Μελίνας Μερκούρη στο Λονδίνο στην Oxford Union το 1986.

- ΛΙΓΟ ... ΔΙΑΒΑΣΜΑ

Ρατσισμός: Η κοινωνική ή πολιτική πρακτική διακρίσεων, που βασίζεται στο δόγμα της ανωτερότητας μιας φυλής, εθνικής ή κοινωνικής ομάδας και στην καλλιεργημένη αντίληψη των μελών της ότι οφείλουν να περιφρουρήσουν την αμιγή σύσταση, την καθαρότητα της ομάδας τους, καθώς και τον κυριαρχικό τους ρόλο έναντι των υπόλοιπων φυλετικών, εθνικών, κοινωνικών κ.λπ. ομάδων, που θεωρούνται από αυτά κατώτερες.

Ο ρατσισμός είναι ένα πολύπλευρο φαινόμενο με σημαντικά αρνητικό αντίκτυπο, οι ποικίλες εκφάνσεις του οποίου φανερώνουν τόσο την παθογένεια των κοινωνιών όσο και τη συμπλεγματική φύση των ανθρώπων. Είναι, μάλιστα, τόσες οι επιμέρους μορφές που λαμβάνει, ώστε σχεδόν κάθε άνθρωπος μοιάζει να ανήκει σε μια ετερότητα που βιώνει κάποιου είδους ρατσιστική διάκριση.

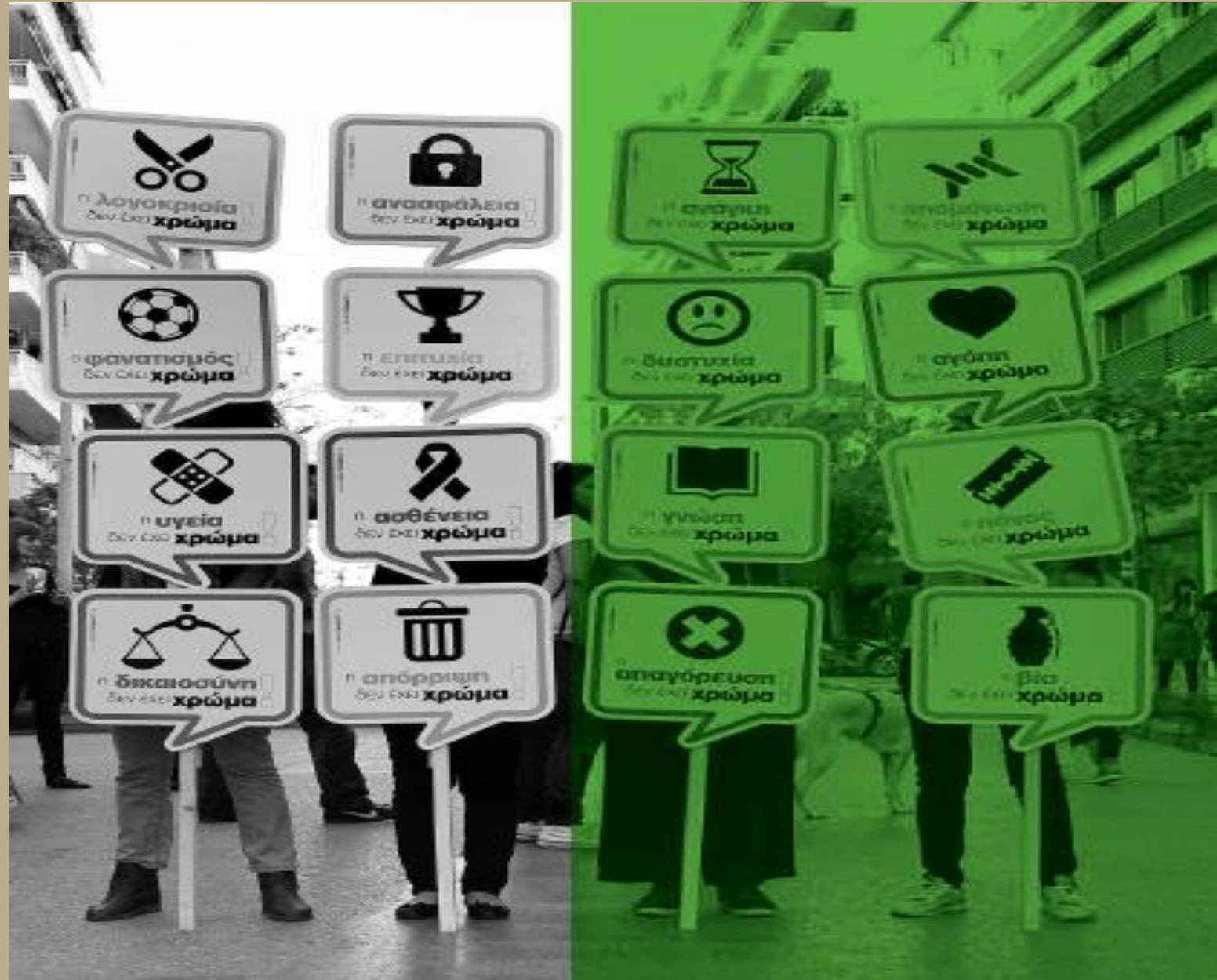
- - **Φυλετικός ρατσισμός:** Διακρίσεις εις βάρος των ανθρώπων με γνώμονα τη φυλή στην οποία ανήκουν, με σημαντικότερο παράδειγμα αυτό της μαύρης φυλής, που έχει γνωρίσει κατά το παρελθόν βίαιη υποδούλωση, δολοφονικές διώξεις, καθώς και μια συνεχή υπονόμευση και υποτίμηση της αξίας της.
- - **Εθνικός ρατσισμός:** Διακρίσεις που βασίζονται στην αβάσιμη πεποίθηση της υπεροχής ορισμένων εθνών ή φυλών έναντι άλλων, που καταλήγουν συχνά σε ακραίες βιαιότητες. Στον εθνικό ρατσισμό εντάσσεται και η αρνητική υποδοχή και κακομεταχείριση μεταναστών και προσφύγων στις χώρες όπου προσφεύγουν αναζητώντας ασφάλεια και μια καλύτερη ποιότητα ζωής.
- - **Κοινωνικός ρατσισμός:** Στο πλαίσιο του κοινωνικού ρατσισμού εντάσσονται, μεταξύ άλλων, οι διακρίσεις εις βάρος: των γυναικών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των ομοφυλόφιλων, των μειονοτήτων. Ενώ, διευρύνεται σημαντικά, αν ληφθεί υπόψη πως κάθε είδους διάκριση των πολιτών ανάλογα με την οικονομική και κοινωνική τους θέση, το επάγγελμα, το πνευματικό και πολιτιστικό τους υπόβαθρο, την πολιτική τους ιδεολογία, τη σωματική εμφάνιση, την ενδυμασία, τον τρόπο ζωής και τη νοητική τους ικανότητα, συνιστά έκφραση κοινωνικού ρατσισμού.

Κύριο Μέρος Παράγοντες-αίτια ρατσισμού	Κείμενο
<p data-bbox="89 371 471 492">(Υιοθέτηση 2^{ου} παραδείγματος)</p> <p data-bbox="89 564 535 806">2^η Παράγραφος μεταβατική μεταξύ προλόγου και κυρίου θέματος:</p> <p data-bbox="89 949 369 1021">Ορισμός</p>	<p data-bbox="560 314 2491 906">Ο ρατσισμός, όπως όλοι εμείς γνωρίζουμε, είναι μια πολιτική ή κοινωνική πρακτική διακρίσεων σε βάρος «ασθενέστερων» ομάδων, ένα φαινόμενο, με πολλές πτυχές και σημαντικές συνέπειες στην κοινωνία. Έχει, μάλιστα, τόσες επιμέρους μορφές (φυλετικός, εθνικός, κοινωνικός), ώστε ο καθένας από εμάς εντάσσεται σε μια ετερότητα και μπορεί να δεχθεί κάποιου είδους ρατσιστική επίθεση, όπως πρόσφατα συνέβη και στο σχολείο μας. Αλήθεια, ποιες αιτίες γεννούν το ρατσισμό;</p>

ΔΙΑΚΡΙΣΗ
ΚΑΣΤΑΝΟΣ
ΦΥΛΗ
ΞΑΝΘΟΣ ΑΛΒΑΝΟΣ
ΚΟΡΟΙΔΕΥΩ
ΑΠΟΡΡΙΨΗ
ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΙΓΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΟΝΤΟΣ
ΠΕΡΙΟΡΙΟΠΟΙΨΗ ΕΧΘΡΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΙΑ ΠΑΚΙΣΤΑΝΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
ΟΡΗΣΚΕΙΑ
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΠΡΟΚΑΤΑΛΉΨΗ
ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ
ΚΑΤΑΚΡΙΝΟΣΙΜΟΣ
ΠΟΝΤΙΟΣ ΒΙΑ
ΧΟΝΤΡΟΣ
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ
ΤΣΙΓΓΑΝΟΣ
ΚΑΚΙΑ ΦΥΛΟ
ΟΡΓΗ
ΜΑΥΡΟΣ
ΒΡΙΖΟ

ΨΗΛΟΣ
ΛΕΠΤΟΣ
ΑΠΕΧΘΑΝΟΜΑΙΜΙΣΟΣ
ΓΥΦΤΟΣ

ΑΙΤΙΑ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

- **Ψυχολογικά:**

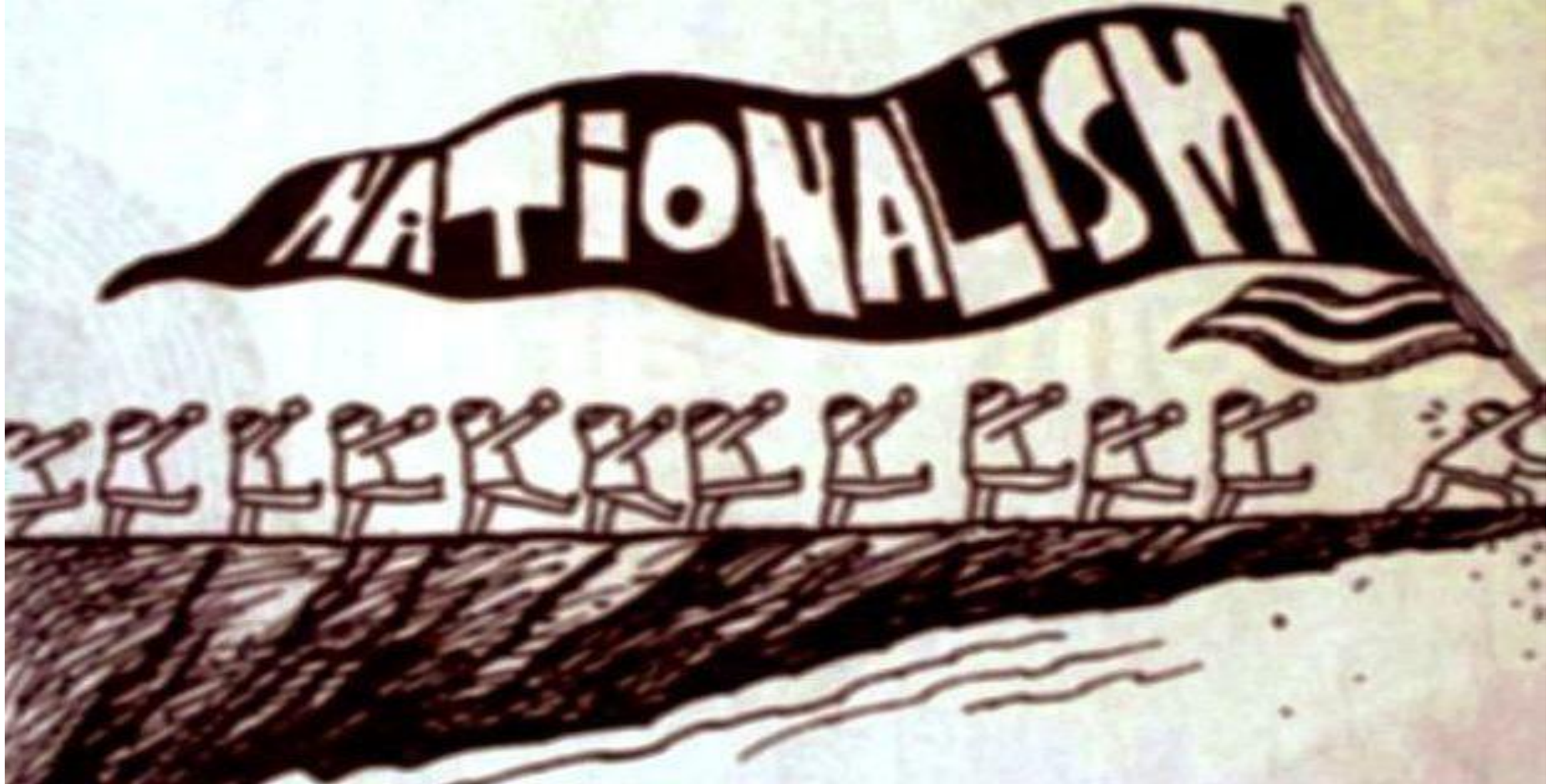
- - Η ανάγκη των ανθρώπων να καλύψουν τυχόν συναισθήματα μειονεξίας που τους προκαλούνται λόγω χαμηλής αυτοεκτίμησης, τους ωθεί συχνά στην αναζήτηση εκείνων των στοιχείων που τους καθιστούν υπέρτερους άλλων. Είναι σύνηθες, επομένως, να επιτίθενται με μειωτικά σχόλια -αν όχι με πράξεις βίας- εναντίον άλλων, μόνο και μόνο για να λάβουν την πρόσκαιρη ικανοποίηση της ενίσχυσης του προσωπικού τους γοήτρου. Μειώνοντας τους άλλους, αισθάνονται καλύτερα για τον εαυτό τους, εκτονώνοντας - και όχι επιλύοντας- τα δικά τους συμπλέγματα κατωτερότητας.
- - Συνάμα, κάθε **ψυχολογική ένταση, από εσωτερικές ανισορροπίες** που δεν έχουν βρει την επίλυσή τους, μπορεί εν δυνάμει να προκαλέσει συναισθήματα εχθρότητας ή την επιθυμία να βρεθεί το εξιλαστήριο θύμα στο οποίο θα ξεσπάσει η εσωτερική αυτή ένταση. Καταπιεσμένη σεξουαλικότητα, αισθήματα μειονεξίας, μακροχρόνιο άγχος λόγω ποικίλων άλλων παραγόντων, είναι μερικές μόνο από τις πιθανές αιτίες που εμποδίζουν το άτομο να αποδεχτεί τον εαυτό του, και άρα να αποδεχτεί και να εκτιμήσει πλήρως τους άλλους.
- Το άτομο καταλήγει, έτσι, να αντιμετωπίζει αρνητικά ή και να στιγματίζει χαρακτηριστικά και συμπεριφορές άλλων ανθρώπων, μη θέλοντας επί της ουσίας να παραδεχτεί επίπονες για αλήθειες για τον ίδιο του τον εαυτό.
- - **Η αδυναμία, άλλωστε, του ατόμου να αποδεχτεί τον εαυτό του** -με τις όποιες πιθανές ελλείψεις του-, το ωθεί σε αναποτελεσματικές συμπεριφορές απέναντι στη διαφορετικότητα. Έκφραση αυτών είναι κι η ανάγκη ένταξης σε μια ομάδα (φυλετική, πολιτική ή άλλη)· ένταξη που του προσφέρει το αίσθημα πως ανήκει κάπου, πως γίνεται αποδεκτό και πως αποκτά θέση σε μια συλλογική ταυτότητα.
- - **Τα συναισθήματα εχθρότητας απέναντι στους άλλους**, απέναντι στο διαφορετικό, που ενυπήρχαν στο άτομο κι ίσως παρέμεναν ανενεργά όσο κινούταν ως μονάδα, ενισχύονται στο πλαίσιο της ομάδας και με τη δυναμική της μαζικής εκτόνωσης οδηγούν συχνά στις πιο βίαιες εκφράσεις του ρατσισμού.

- **Οικονομικά:**

- - Η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης μιας χώρας επιτείνει την εμφάνιση ρατσιστικών φαινομένων, ιδίως απέναντι στους οικονομικούς μετανάστες, οι οποίοι στοχοποιούνται ως δήθεν υπαίτιοι της συνολικής κατάστασης, έστω κι αν οι μετανάστες απασχολούνται συνήθως σε θέσεις εργασίας που οι εντόπιοι αποφεύγουν ή δεν επιλέγουν καθόλου. Μη δυνάμενοι οι πολίτες να στρέψουν το θυμό τους προς εκείνους που είναι κυρίως υπεύθυνοι για την οικονομική πορεία του κράτους, επιλέγουν ως εύκολο στόχο τους ήδη περιθωριοποιημένους μετανάστες.
- - Η οικονομική κρίση παρόλο που εξετάζεται συχνά ως γενεσιουργό αίτιο του ρατσισμού, δεν είναι παρά η ζητούμενη αφορμή για να εκδηλωθούν πιο έντονα ήδη υπάρχουσες απαρέσκειες των ανθρώπων.
- - Με αφορμή, άλλωστε, τη γενικότερη οικονομική κατάσταση πολλοί είναι εκείνοι που βρίσκουν -και έβρισκαν- ως πρόφαση τις ρατσιστικές αντιλήψεις για να δικαιολογήσουν τη στυγνή οικονομική εκμετάλλευση εις βάρος των μεταναστών.
- - Σύννηθες απότοκο της οικονομικής κρίσης είναι και το φανέρωμα του σοβινισμού, που ενισχύει και υποδαυλίζει φαινόμενα ρατσιστικής συμπεριφοράς.

Κοινωνικά

- - Οι ρατσιστικές συμπεριφορές βρίσκουν, όπως είναι αναμενόμενο, πρόσφορο έδαφος απέναντι στις κάθε είδους μειονότητες μιας κοινωνίας, εφόσον οι πολίτες δεν είναι έτοιμοι να σεβαστούν την ετερότητα. Υπ' αυτή την έννοια είτε πρόκειται για θρησκευτικές μειονότητες είτε για εθνολογικές είτε για οποιοδήποτε άλλο είδος, γίνεται αντιληπτό πως πρόκειται για άτομα που έρχονται διαρκώς αντιμέτωπα με την ανοιχτή ή και συγκαλυμμένη εχθρότητα των γύρω τους.
- - Η τάση των ανθρώπων να συγχρωτίζονται και να διατηρούν επαφές μόνο με άτομα κοινών με αυτούς χαρακτηριστικών, προκαλεί μια ιδιότυπη απομόνωση, η οποία εύκολα ωθεί στην απόρριψη και το ρατσισμό απέναντι σε ανθρώπους που δεν ανήκουν στην ίδια ή παρόμοια ομάδα (εθνολογική, φυλετική, πολιτική ή άλλη).
- - Οι πολυειδείς διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα μέλη μιας κοινωνίας (άντρες – γυναίκες, Έλληνες – αλλοεθνείς, χριστιανοί – μουσουλμάνοι, κ.ο.κ.), δημιουργούν ένα ισχυρό πλέγμα αντιθέσεων, το οποίο αντί να επιλύεται σε μια αρμονική συνύπαρξη, οδηγεί συχνά σε εντάσεις ρατσιστικής υφής.
- - Τις ανασφάλειες και την ανησυχία των μελών μιας κοινωνίας εκμεταλλεύονται συχνά επίδοξοι πολιτικοί, οι οποίοι θέλοντας να αυξήσουν την πολιτική τους επιρροή καλλιεργούν σκοπίμως τις ρατσιστικές αντιλήψεις και τη αρνητική προδιάθεση των πολιτών απέναντι στο ξένο στοιχείο.

Πηγή: <https://dynatielladanews.com/wp-content/uploads/00-5528-620x400.jpg> (24/01/2023)

- **Σοβινισμός:**

- [Τυφλός εθνικισμός που χαρακτηρίζεται από τη φανατική εξύμνηση κάθε εθνικού στοιχείου, από απόρριψη και περιφρόνηση των στοιχείων άλλων λαών.]
- - Σε περιόδους οικονομικής ή και πολιτικής κρίσης παρουσιάζεται έξαρση του σοβινισμού (εθνικισμού), καθώς οι πολίτες αισθάνονται την ανάγκη συσπείρωσης και προάσπισης των θιγόμενων συμφερόντων τους. Αντικρίζουν τους αλλοεθνείς κατοίκους της χώρας -τους μετανάστες-, αλλά και τις εθνολογικές μειονότητες ως μέρος του οικονομικού προβλήματος και τους απορρίπτουν.
- - Ο εθνικισμός αξιοποιείται, συχνά, από τους κυβερνώντες ως μέσο αποπροσανατολισμού της κοινής γνώμης από προβλήματα ή παθογένειες δικής τους υπαιτιότητας, προκειμένου να απαλλαγούν από την ενδεχόμενη λαϊκή απαίτηση να αναγνωρίσουν και να αναλάβουν τις ευθύνες τους.
- - Ο εθνικισμός, που συνιστά μια ανεπιθύμητη ακρότητα σε σχέση με την υγιή και θεμιτή φιλοπατρία, υποδηλώνει επί της ουσίας την ανασφάλεια των πολιτών για το μέλλον τόσο της χώρας όσο και το δικό τους. Φαινόμενα όπως η οικονομική αστάθεια, η εισροή μεταναστών, αλλά και η επιδείνωση της εθνικής κατάστασης σε σχέση με άλλα μεγαλύτερα και ισχυρότερα κράτη, ωθούν τους πολίτες σε μια τάση αυτοπροστασίας, η οποία εκδηλώνεται εν τέλει με την υπερβολική προσήλωση σε ό,τι τονίζει την εθνική τους ταυτότητα· σε ό,τι τους διαφοροποιεί από τα άλλα έθνη και κράτη.

3^η παράγραφος: Αίτια ρατσισμού

Επιχειρώντας να κατανοήσουμε τις βαθύτερες αιτίες των πρακτικών διακρίσεων, οι οποίες σημειωτέον γνωρίζουν έξαρση στην κοινωνία μας, θα διαπιστώναμε ότι αυτές σχετίζονται και με κάθε άτομο ξεχωριστά, αλλά και με το σύνολο ποικίλων κοινωνικών ομάδων ή και εθνοτικών ομάδων. Πρώτα από όλα, ψυχολογικές αιτίες, όπως η χαμηλή αυτοεκτίμηση, οι εσωτερικές ψυχολογικές εντάσεις, η αδυναμία του ατόμου να αποδεχθεί τον εαυτό του ή η ξеноφοβία, μπορούν να οδηγήσουν σε μια ατομική ή και μαζική εκτόνωση εναντίον ενός ατόμου ή μιας ομάδας, φαινομενικά «υποδεέστερης». Η οικονομική κρίση, η ανεργία και η ανέχεια, σε συνδυασμό με την ελλιπή παιδεία και την υιοθέτηση στερεότυπων και την ύπαρξη προκαταλήψεων, ενδεχομένως να προκαλέσουν ρατσιστικές συμπεριφορές, από απλές, επιθετικές λεκτικές φράσεις έως και βίαιες επιθέσεις. Σε αυτό το σημείο, δεν πρέπει να λησμονήσουμε ότι ο σοβινισμός, ο άκρατος δηλαδή εθνικισμός, απόρροια της βαθιάς οικονομικής κρίσης, στις περισσότερες περιπτώσεις, νομιμοποιεί τον ρατσισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πολιτική των Ναζί στη Γερμανία του Μεσοπολέμου, η οποία στρεφόταν εναντίον κάθε ετερότητας, με μέγιστη η θηριωδία το Ολοκαύτωμα των Εβραίων.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

Πηγή: <https://sites.google.com/site/diaforetikosisos/tropoi-antimetopises-ratsismou/%CF%86%CF%86%CF%86%CF%86.jpg?attredirects=0> (24/01/2023)

- **Τρόποι Αντιμετώπισης**

- *«Ας μην εγκαταλείψουμε τη θεμελιώδη αυτή αρχή, ότι ο άνθρωπος πριν ακόμη εγκλωβιστεί στη μια ή στην άλλη γλώσσα, προτού γίνει μέλος αυτής ή της άλλης φυλής, πριν αποσπαστεί τον ένα ή τον άλλο πολιτισμό, ήταν και είναι πάνω απ' όλα ένα όν λογικό και ηθικό» Έρνεστ Ρενάν*

- **Εκπαίδευση που να έχει κέντρο τον άνθρωπο**

- Δημιουργία οργανώσεων από τους πολίτες κατά του ρατσισμού

- Νέοι νόμοι για την προστασία των μεταναστών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες κλπ.

- **Απόκτηση κοινωνικής συνείδησης (το καλό όλων των ανθρώπων πάνω από το ατομικό)**

- Οι διεθνείς οργανισμοί επιβάλλουν κυρώσεις σ' αυτούς που καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα

- **Ισότητα μεταξύ των ανθρώπων**

- Αυστηρή τήρηση των νόμων

- **Κινητοποίηση των ανθρώπων του πνεύματος (συγγραφείς κ.ά.)**

- Αντιμετώπιση της φτώχειας και της ανεργίας

4^η παράγραφος: Τρόποι αντιμετώπισης ρατσισμού

- **Είναι αδιανόητο, Κυρίες και Κύριοι, Αγαπητοί Συμμαθητές,** μια κοινωνία, η οποία σέβεται τον εαυτό της, να μην λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Καίριος είναι ο ρόλος της παιδείας, μιας παιδείας ολόπλευρης, με ανθρωπιστικό περιεχόμενο, γιατί μόνο, εάν έχουμε γνώση, καταπολεμούμε το «ρατσισμό μέσα μας» και έπειτα στην κοινωνία. Η ανθρωπιστική παιδεία συντελεί στην ανάπτυξη κοινωνικής συνείδησης, σύμφωνα με την οποία το συλλογικό συμφέρον τοποθετείται πάνω από το ατομικό. Συντελεί στην απόκτηση του αισθήματος της δικαιοσύνης, της ισότητας όλων των ανθρώπων, της δημοκρατίας με περιεχόμενο. Συγχρόνως, η ανθρωπιστική παιδεία μαζί με την αισθητική αγωγή βοηθά στην καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης, έννοια η οποία εκφράζεται με τον μοντέρνο όρο «ενσυναίσθηση», του αισθήματος δηλαδή «να μπαίνουμε στη θέση των άλλων». Πρέπει, λοιπόν, με λίγα λόγια, να ανοίξουμε την αγκαλιά μας στους άλλους.

5^η παράγραφος: Τρόποι αντιμετώπισης ρατσισμού

Η παιδεία, όμως, χρειάζεται χρόνο **για να αποδώσει καρπούς**, ίσως και δύο γενεές κα δρα περισσότερο ως μέτρο πρόληψης του φαινομένου του ρατσισμού, παρά ως μέτρο άμεσης αντιμετώπισής του. Πιο πρακτικό μέτρο για την αντιμετώπισή του είναι η δημιουργία οργανώσεων των πολιτών στις γειτονιές. Στόχος τους θα είναι να αναπτύσσουν δράση κατά του ρατσισμού, οργανώνοντας εκστρατείες ενημέρωσης και υποστηρίζοντας τα θύματα. **Μια τέτοια ομάδα θα ήταν ωφέλιμο να συσταθεί και στη δική μας σχολική κοινότητα.** Δράση οφείλουν να αναλάβουν, επίσης, και οι πνευματικοί άνθρωποι του τόπου μας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στηλιτεύοντας, καταγγέλλοντας κάθε ρατσιστική εκδήλωση, καθώς και ευαισθητοποιώντας το κοινό. Το σημαντικότερο ρόλο, όμως, στη μάχη κατά του ρατσισμού τον έχει η Πολιτεία. Αυτή θα νομοθετήσει νόμους κατοχύρωσης των δικαιωμάτων, αλλά και καθηκόντων όλων των πολιτών της χωρίς εξαιρέσεις. Αυτή θα πάρει μέτρα κατά της φτώχειας και της ανεργίας. Αυτή θα θεσμοθετήσει μια Παιδεία με δημοκρατικό περιεχόμενο για να διαπαιδαγωγήσει τους πολίτες της.

Επίλογος

Σύντομη

ανακεφαλαίωση

ευχή

Προτροπή

επιβεβαίωση των
επιχειρημάτων που
χρησιμοποιήθηκαν για
την υποστήριξη της
θέσης

Επιφώνηση

Για να μην απλώσει ο ρατσισμός
βαθιές ρίζες, για να σταματήσουμε να
γινόμαστε μάρτυρες ρατσιστικών
συμπεριφορών καθημερινά, για να μη
γίνουμε εμείς οι ίδιοι θύματα του
ρατσισμού, ας ενωθούμε όλοι, μικροί
και μεγάλοι να τον αντιμετωπίσουμε!

Ευχαριστώ για την προσοχή
σας.

Αξιότιμες Κύριες και Αξιότιμοι Κύριοι, Αγαπητοί Συμμαθητές,
Ως εκπρόσωπος της τάξης μου και αξιοποιώντας την ευκαιρία, η οποία δίνεται από τούτη την Ημερίδα, θα επιθυμούσα να μεταφέρω τις απόψεις μας για τους παράγοντες, οι οποίοι γεννούν ρατσιστικές αντιλήψεις και συμπεριφορές και έπειτα, να παρουσιάσω τις προτάσεις μας σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου.

Ο ρατσισμός, όπως όλοι εμείς γνωρίζουμε, είναι μια πολιτική ή κοινωνική πρακτική διακρίσεων σε βάρος «ασθενέστερων» ομάδων, ένα φαινόμενο, με πολλές πτυχές και σημαντικές συνέπειες στην κοινωνία. Έχει, μάλιστα, τόσες επιμέρους μορφές (φυλετικός, εθνικός, κοινωνικός), ώστε ο καθένας από εμάς εντάσσεται σε μια ετερότητα και μπορεί να δεχθεί κάποιου είδους ρατσιστική επίθεση, όπως πρόσφατα συνέβη και στο σχολείο μας. Αλήθεια, ποιες αιτίες γεννούν το ρατσισμό;

Επιχειρώντας να κατανοήσουμε τις βαθύτερες αιτίες των πρακτικών διακρίσεων, οι οποίες σημειωτέον γνωρίζουν έξαρση στην κοινωνία μας, θα διαπιστώναμε ότι σχετίζονται και με κάθε άτομο ξεχωριστά, αλλά και με το σύνολο ομάδων ή και εθνοτικών ομάδων. Πρώτα από όλα, ψυχολογικές αιτίες, όπως η χαμηλή αυτοεκτίμηση, οι εσωτερικές ψυχολογικές εντάσεις, η αδυναμία του ατόμου να αποδεχθεί τον εαυτό του ή η ξενοφοβία, μπορούν να οδηγήσουν σε μια ατομική ή και μαζική εκτόνωση εναντίον ενός ατόμου ή μιας ομάδας, φαινομενικά «υποδεέστερης». Η οικονομική κρίση, η ανεργία και η ανέχεια, σε συνδυασμό με την ελλιπή παιδεία και την υιοθέτηση στερεότυπων και την ύπαρξη προκαταλήψεων, ενδεχόμενα να προκαλέσουν ρατσιστικές συμπεριφορές, από απλές επιθετικές λεκτικές φράσεις έως και βίαιες επιθέσεις. Σε αυτό το σημείο, δεν πρέπει να λησμονήσουμε ότι ο σοβινισμός, ο άκρατος δηλαδή εθνικισμός, απόρροια της βαθιάς οικονομικής κρίσης, στις περισσότερες περιπτώσεις νομιμοποιεί τον ρατσισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πολιτική των Ναζί στη Γερμανία του Μεσοπολέμου, η οποία στρεφόταν εναντίον κάθε ετερότητας, με μέγιστη τη θηριωδία του Ολοκαυτώματος των Εβραίων.

Είναι αδιανόητο, Κυρίες και Κύριοι, Αγαπητοί Συμμαθητές, μια κοινωνία, η οποία σέβεται τον εαυτό της, να μην λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Καίριος είναι ο ρόλος της παιδείας, μιας παιδείας ολόπλευρης, με ανθρωπιστικό περιεχόμενο, γιατί μόνο, εάν έχουμε γνώση, καταπολεμούμε το «ρατσισμό μέσα μας» και έπειτα στην κοινωνία. Η ανθρωπιστική παιδεία συντελεί στην ανάπτυξη κοινωνικής συνείδησης, σύμφωνα με την οποία το συλλογικό συμφέρον τοποθετείται πάνω από το ατομικό. Συντελεί στην απόκτηση του αισθήματος της δικαιοσύνης, της ισότητας όλων των ανθρώπων, της δημοκρατίας με περιεχόμενο. Συγχρόνως, η ανθρωπιστική παιδεία μαζί με την αισθητική αγωγή βοηθά στην καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης, έννοια η οποία εκφράζεται με τον μοντέρνο όρο «ενσυναίσθηση», του αισθήματος δηλαδή «να μπαίνουμε στη θέση των άλλων». Πρέπει, λοιπόν, με λίγα λόγια να ανοίξουμε την αγκαλιά μας στους άλλους.

Η παιδεία, όμως, χρειάζεται χρόνος για να αποδώσει καρπούς, ίσως και δύο γενεές κα δρα περισσότερο ως μέτρο πρόληψης του φαινομένου του ρατσισμού, παρά ως μέτρο άμεσης αντιμετώπισής του. Πιο πρακτικό μέτρο για την αντιμετώπισή του είναι η δημιουργία οργανώσεων των πολιτών στις γειτονιές. Στόχος τους θα είναι να αναπτύσσουν δράση κατά του ρατσισμού με εκστρατείες ενημέρωσης για την πρόληψη του και να βρίσκονται σε επαγρύπνηση. Μια τέτοια ομάδα θα ήταν ωφέλιμο να συσταθεί και στη δική μας σχολική κοινότητα. Δράση οφείλουν να αναλάβουν οι πνευματικοί άνθρωποι του τόπου μας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στηλιτεύοντας, καταγγέλλοντας κάθε ρατσιστική, καθώς και ευαισθητοποιώντας το κοινό. Το σημαντικότερο ρόλο, όμως, στη μάχη κατά του ρατσισμού, τον έχει η Πολιτεία. Αυτή θα νομοθετήσει νόμους κατοχύρωσης των δικαιωμάτων, αλλά και καθηκόντων όλων των πολιτών της χωρίς εξαιρέσεις, θα πάρει μέτρα κατά της φτώχειας και της ανεργίας. Αυτή θα θεσμοθετήσει μια Παιδεία με δημοκρατικό περιεχόμενο για να διαπαιδαγωγήσει τους πολίτες της

Για να μην απλώσει ο ρατσισμός βαθιές ρίζες, για να σταματήσουμε να γινόμαστε μάρτυρες ρατσιστικών συμπεριφορών καθημερινά, για να μη γίνουμε εμείς οι ίδιοι θύματα του ρατσισμού, ας ενωθούμε όλοι, μικροί και μεγάλοι να τον αντιμετωπίσουμε!

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Σ Ε Β Ο Μ Α Ι

τη
Διαφορετικότητα

Βιβλιογραφία

- Γαζάκης, Α., Συρρή, Δ., Τάκης, Α. 2014. *Ρατσισμός και Διακρίσεις στην Ελλάδα Σήμερα*. Ίδρυμα Χαϊνριχ Μπελ Ελλάδα. Θεσσαλονίκη.
- Γιαννακόπουλος Σπ., Χριστόπουλος Δ., 2002. *Νεοελληνική Γλώσσα για το Λύκειο, αλφαβητάρι ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ κειμένων*, εκδ., Αθήνα,
- Δημακάκου Η., Κυριαζόπουλου Θ., *Συμβολή στη διδασκαλία των εκθέσεων Γυμνασίου*, εκδ. Ι. Βασιλείου, 3η έκδοση, Αθήνα, 1983. Παπαδημητρίου, Ζ. 2000. Ο ευρωπαϊκός ρατσισμός. Εισαγωγή στο φυλετικό μίσος: Ιστορική, κοινωνιολογική και πολιτική μελέτη. *The Greek Review of Social Research*, 103, 170–174. <https://doi.org/10.12681/grsr.159>
- Ρεβίθη Ε. 2020 *Η κατασκευή του σχήματος «εμείς vs άλλοι/ες» στο πλαίσιο της γλωσσικής διδασκαλίας στο Γυμνάσιο: αναλύοντας τα διδακτικά βιβλία της Γλώσσας, Δημοσίευτη Μεταπτυχιακή Διατριβή*, Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Γλωσσολογίας
- *Δοκίμια Λυκείου*, Υ.Α.Π. Λευκωσία, 1997.
- *Έκφραση Έκθεση Ενιαίου Λυκείου*, τεύχος α', ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2004.
- *Έκφραση Έκθεση Ενιαίου Λυκείου*, τεύχος γ', ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2004.

Ηλεκτρονικές Πηγές

- <http://www.heraklion-city.gr> (19/11/ 2022).
- <http://www.parliament.gr> (26/11/ 2022).
- https://laventer.blogspot.com/2010/08/blog-post_3010.html (14/01/ 2023)